

Дејност на обществените
библиотеки от област
Стара Загора през 2024 г.

**200 библиотеки
в област
Стара Загора**

**Регионална библиотека
„Захарий Княжески“
Стара Загора**

**Общински
библиотеки
в Казанлък
и Раднево**

**Градска
библиотека
в Гълъбово**

**173 читалищни
библиотеки
в 11 общини**

**23 други
библиотеки
(училищни,
университетска,
специална и др.)**

Нормативна основа за анализ на състоянието и дейността на библиотеките в региона

Чл. 27. (1) Регионалните библиотеки изпълняват следните функции:

10. събират и обработват статистическа информация и поддържат бази данни за библиотеките от региона.

(Из „Закон за обществените библиотеки“, 2009 г.)

1. Проучването е проведено от отдел „Методичен“ при РБ „Захарий Княжески“ – Стара Загора за периода 15.01.2025 г. (изпращане на формуляр) – 25.03.2025 г. (последно обработени данни)
2. Формулярите са публикувани във фейсбук групата на библиотеките от област Стара Загора и изпратени по електронна поща към всички ОБ от региона, общинските и местни администрации с молба за съдействие при разпространението
3. Изчисляването и анализирането на данните е въз основа на попълнен формуляр и зависи от качеството на събираните първични данни. За достоверността на данните са отговорни подателите. Данни, които не могат да бъдат проверени и са многократно променяни без налично документално основание, не са използвани за целите на анализа
4. Всички забелязани несъответствия и грешки са поправяни при задължително консултиране и обратна връзка с изпратилите ги колеги от обществени библиотеки

**177 библиотеки
са обект на
анализ за дейност
през 2024 година**

- БРАТЯ ДАСКАЛОВИ – 20 (16)
- ГУРКОВО – 3 (3)
- ГЪЛЪБОВО – 11 (11)
- КАЗАНЛЪК – 20 (20)
- МЪГЛИЖ – 9 (8)
- НИКОЛАЕВО – 4 (4)
- ОПАН – 10 (4)
- ПАВЕЛ БАНЯ – 12 (11)
- РАДНЕВО – 15 (12)
- СТАРА ЗАГОРА – 54 (50)
- ЧИРПАН – 18 (16)
- ОБЩО ПОДАЛИ ИНФОРМАЦИЯ:
155 (88%)

Индикатори за резултатност в библиотеките

1. Библиотечна документация
2. Персонал
3. Ресурси, достъп и инфраструктура
4. Библиотечен фонд
5. Ползване
6. Бюджет

Персонал 2023/2024 г.

100,75/98,5 щатни бройки за библиотекари

98,25/97,75 други длъжности, изпълняващи задълженията на библиотекар

5,25/10 извънщатни бройки

394/458 доброволци

4/6 библиотеки с доброволен сътрудник

72/70 с граждански договори

Други длъжности, изпълняващи задълженията на библиотекар:

- Читалищен секретар – 72 бр.
- Работник, библиотека – 17 бр.
- Административен секретар – 7 бр.
- Технически организатор – 3 бр.
- Председател – 2 бр.

Персонал

- 53 с библиотечно образование
- 11 със средно с библ. квалификация
- 15,5 с друго висше образование и библ. квалификация
- 38,25 с друго висше образование
- 95,5 със средно образование
- 31 владеят чужди езици
  - Общо квалифицирани: 79,5 (33%)

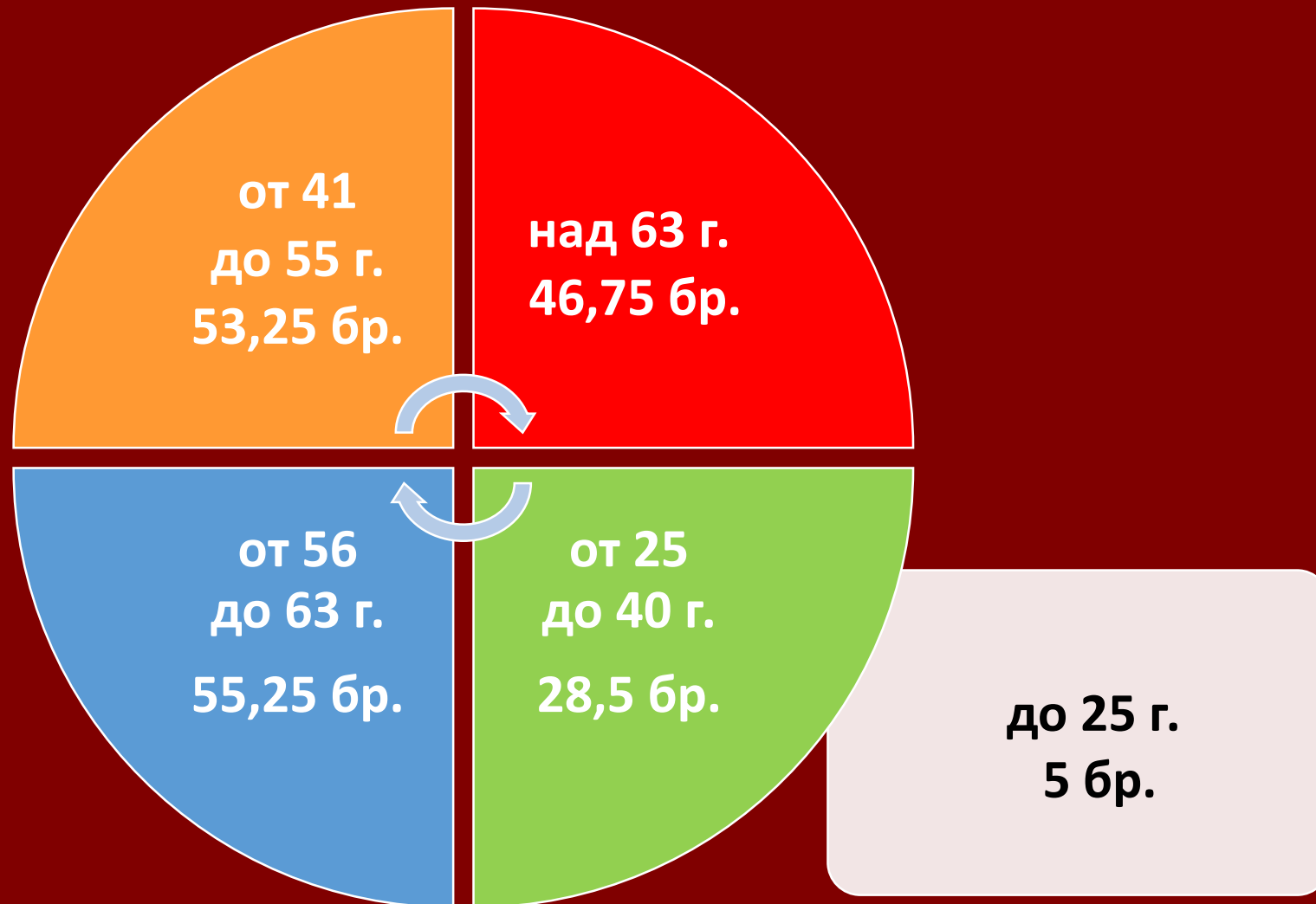
В библиотеките през 2023/24 г. работят и:

- Педагози – 9/13 бр.
- Икономисти – 6/6 бр.
- Зооинженери – 4/4 бр.
- Аграрни специалисти – 3 бр.
- Инженери – 3/5 бр.
- Хореографи – 2/2 бр.
- Култура, вероизповедание и работа с етноси; Мениджмънт, хотелиерство и ресторантьорство; Социални дейности; Теология и др.

Персонал

17 души са
новоначначени
през отчетните
2024 и 2025
година

Основни дейности

Комплектуване

Библиотечно и информационно обслужване

Информационни технологии

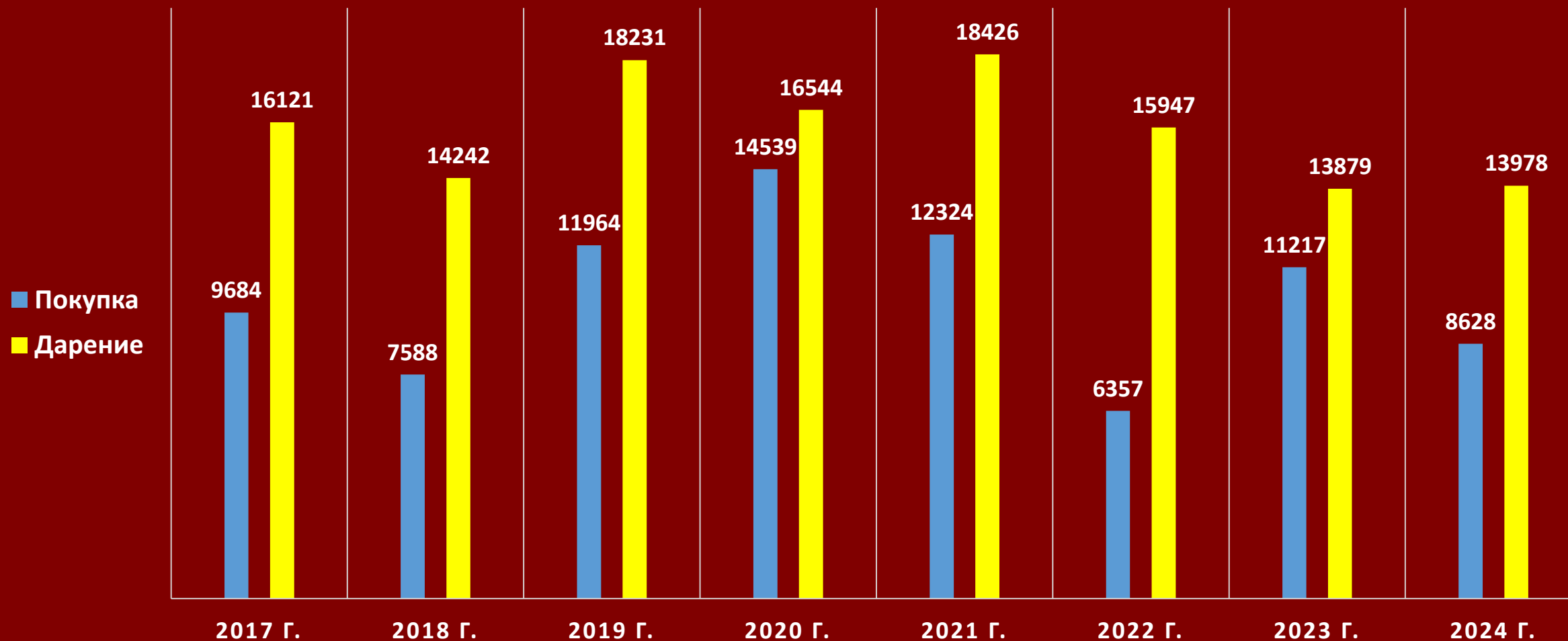
КОМПЛЕКТУВАНЕ

Библиотечен фонд	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.
Набавени библиотечни документи	31 765	31 431	22 887	26 843	24 789
- книги	30 806	30 577	21 559	24 921	22 172
- електр. док.	69	47	134	34	325
- други	688	722	1 171	1 458	190
Текущо получавани периодични издания	640	595	568	570	567
Отчислени библиотечни документи	24 234	17 391	13 824	18 600	33 830
Библиотечен фонд към 31 декември	2 626 089	2 734 598	2 283 485	2 673 539	2 622 663

Книгоосигуреност на жител с нови документи (стандарт 0,10 единици)

Община	Книгоосигуреност с нови документи				
	2020	2021	2022	2023	2024 (7↑)
Братя Даскалови	0.12	0.23	0.18	0.15	0.15
Гурково	0.16	0.25	0.09	0.11	0.5
Гълъбово	0.02	0.01	0.03	0.05	0.02
Казанлък	0.12	0.06	0.06	0.07	0.12
Мъглиж	0.09	0.09	0.10	0.04	0.12
Николаево	0.12	0.11	0.10	0.13	0.12
Опан	0.01	0.03	0.05	0.02	0.005
Павел баня	0.08	0.05	0.05	0.09	0.04
Раднево	0.13	0.05	0.02	0.09	0.05
Стара Загора	0.07	0.11	0.07	0,09	0.16
Чирпан	0.29	0.20	0.17	0.19	0.52

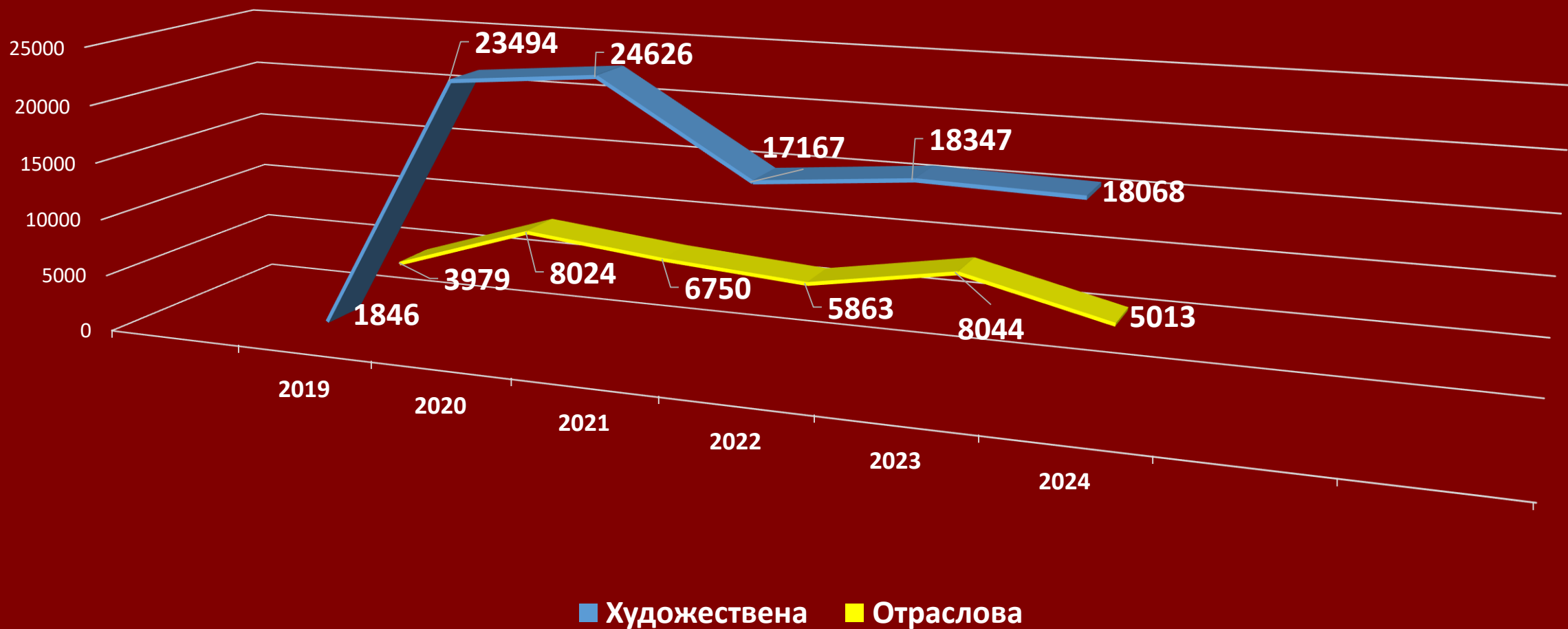
Основни методи за набавяне на библиотечни документи 2017 – 2024 г.

Динамика на информационното осигуряване за населението

Брой набавени непериодични б.д.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.
няма данни	15% (21)	16% (25)	15% (26)	7% (13)	14% (25)	11% (20)	12% (22)
няма набавяния	4% (6)	10% (16)	14% (21)	21% (36)	14% (21)	17% (26)	19% (29)
от 1 до 20	17% (23)	13% (20)	15% (22)	9% (15)	20% (31)	17% (27)	11% (17)
от 21 до 50	13% (17)	12% (19)	14% (21)	13% (22)	22% (33)	10% (16)	14% (21)
от 51 до 100	21% (28)	16% (26)	16% (23)	17% (29)	14% (21)	14% (22)	19% (30)
от 101 до 200	14% (19)	22% (35)	22% (33)	18% (32)	20% (30)	19% (30)	19% (29)
от 201 до 500	13% (18)	7% (11)	12% (18)	9% (16)	13% (19)	14% (22)	11% (17)
над 500	3% (4)	6% (9)	5% (8)	6% (11)	9% (14)	10% (15)	5% (8)

Анализ на постъпленията по съдържание

Анализ на постъпленията по език

Библиотеки с най-много постъпления

2023 г.

2024 г.

Библиотека	Всичко постъпили
РБ „Захарий Княжески“ – гр. Стара Загора	5883
НЧ „Родина – 1860“ – гр. Стара Загора	1575
ОБ „Искра“ – гр. Казанлък	1461
НЧ „Димитър Данаилов – 2013“ – гр. Чирпан	1309
ОБ „Алдин Алдинов“ – гр. Раднево	772
НЧ „Тракия – 2007“ – с. Ракитница	763
НЧ „Светлина – 1861“ – гр. Шипка	680
НЧ „Любен Каравелов – 1921“ – с. Бузовград	626
НЧ „Пробуда – 1927“ – с. Остра могила	430
НЧ „Христо Ботев – 1952“ – с. Старозагорски бани	418

Библиотека	Всичко постъпили
РБ „Захарий Княжески“ – гр. Стара Загора	5544
НЧ „Родина – 1860“ – гр. Стара Загора	1755
ОБ „Искра“ – гр. Казанлък	1471
НЧ „Пейчо Минев – 1905“ – с. Братя Даскалови	1335
НЧ „Димитър Данаилов – 2013“ – гр. Чирпан	732
НЧ „Кольо Ганчев – 1940“ – гр. Стара Загора	591
НЧ „Св. св. Кирил и Методий – 1927“ – с. Винарово	533
НЧ „Развитие – 1921“ – с. Дъбово	505
НЧ „Неделчо Попов – 1939“ – с. Конаре	451
НЧ „Просвета – 1911 г.“ – гр. Гълъбово	423

Вторичен подбор и отчисления 2024 г.

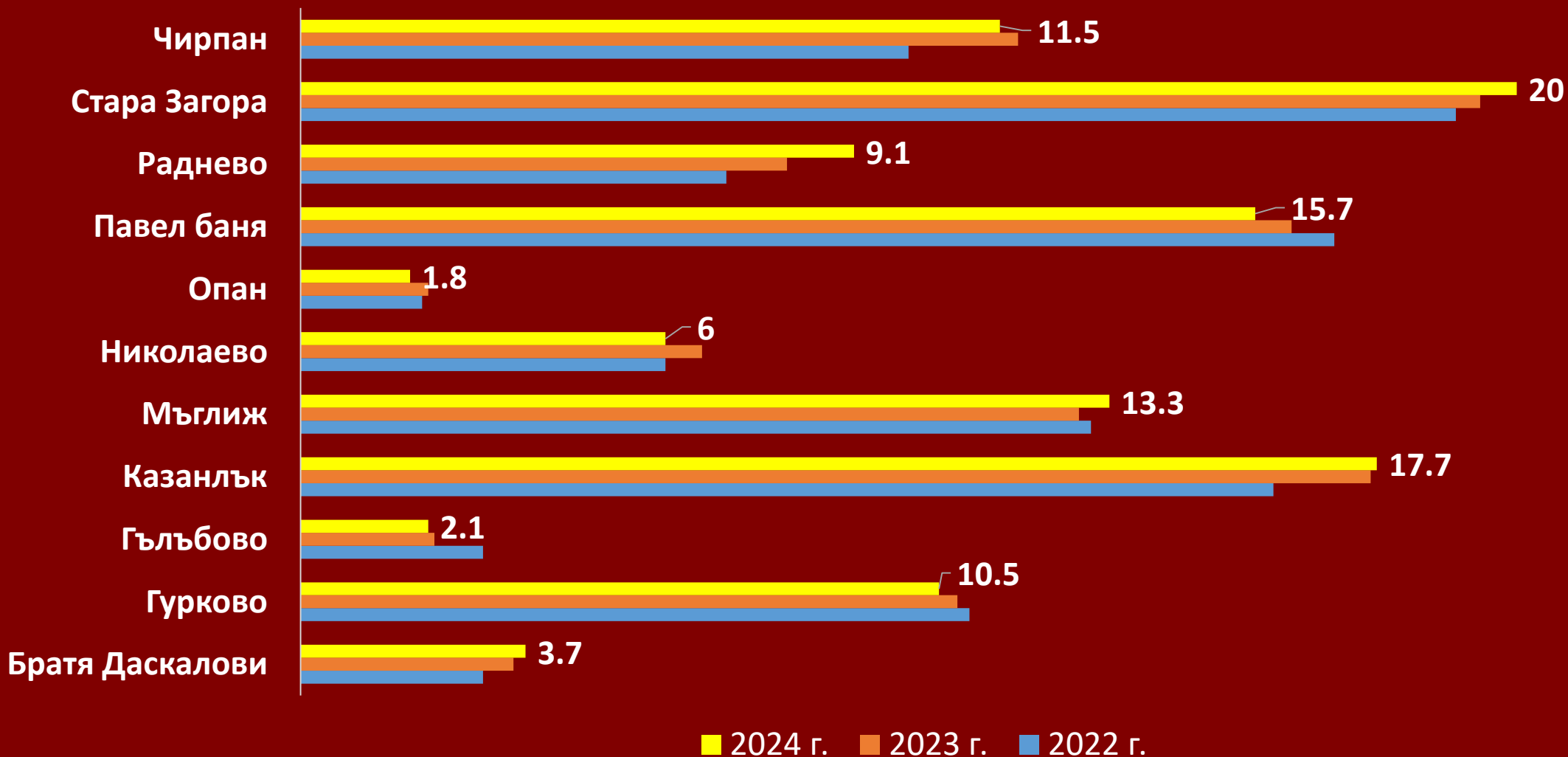
Общо отчислени:
33830 б.д.;
1,24 % от обща
големина на БФ в
региона
(0,7% за 2023 г.)

Община	Брой библиотеки, работили по вторичен подбор и отчисления през:	
	2023 г. (6↑ в срв. с 2022 г.)	2024 г.
Братя Даскалови	5 от 20 (25%)	2 от 20 (10%)
Гурково	2 от 3 (67%)	2 от 3 (67%)
Гълъбово	1 от 11 (9%)	0
Казанлък	12 от 20 (60%)	10 от 20 (50%)
Мъглиж	2 от 9 (22%)	2 от 9 (22%)
Николаево	2 от 4 (50%)	1 от 4 (25%)
Опан	0 от 10 (0%)	0
Павел баня	4 от 12 (33%)	1 от 12 (8%)
Раднево	2 от 15 (13%)	3 от 15 (20%)
Стара Загора	11 от 54 (20%)	13 от 54 (24%)
Чирпан	12 от 19 (63%)	9 от 18 (50%)

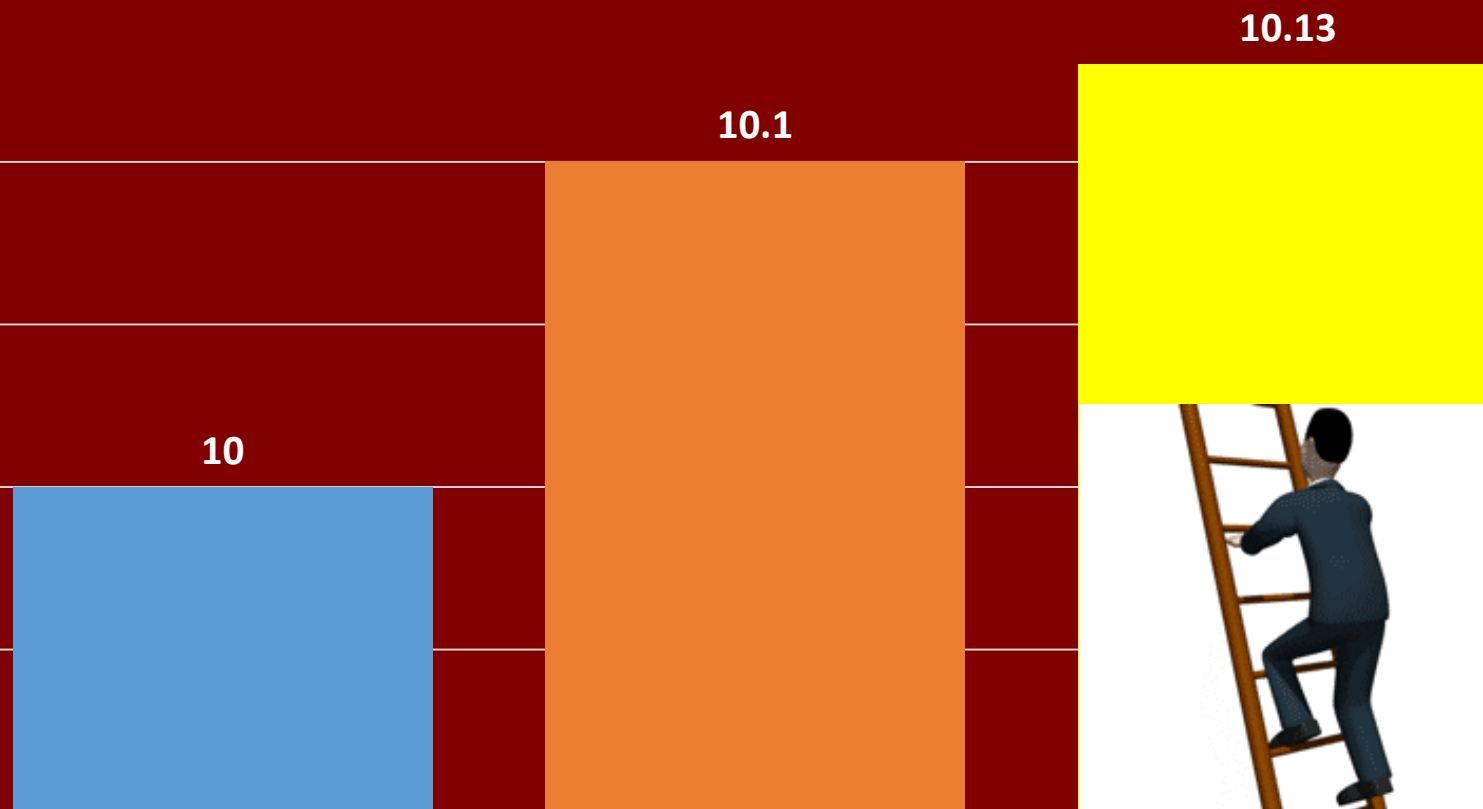
Причини за отчисления през 2022 – 24 г.

Динамика на използван фонд в библиотеките

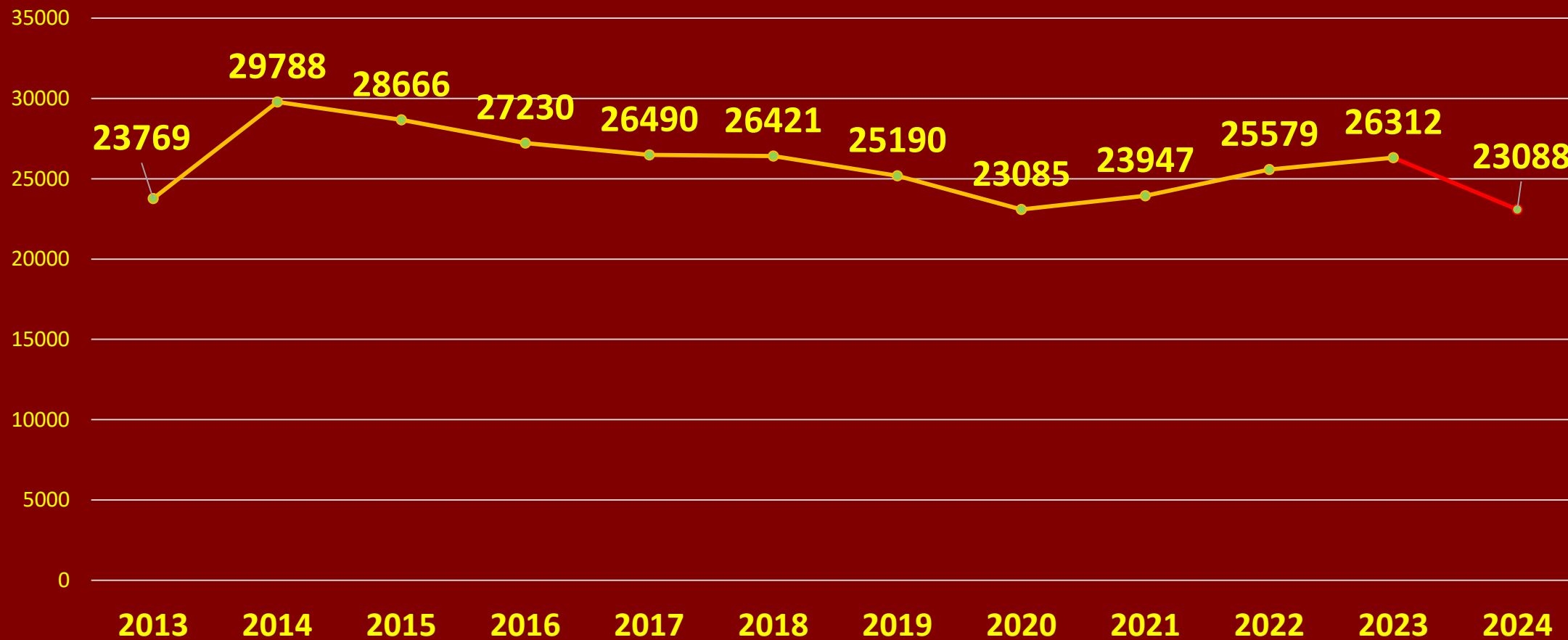
Исползван фонд. Динамика

Средно за региона:

■ 2022 г. ■ 2023 г. ■ 2024 г.

Динамика на всичко регистрираните потребители (2013 – 2024 г.)

„Най-новите“ читатели по общини през 2024 г.

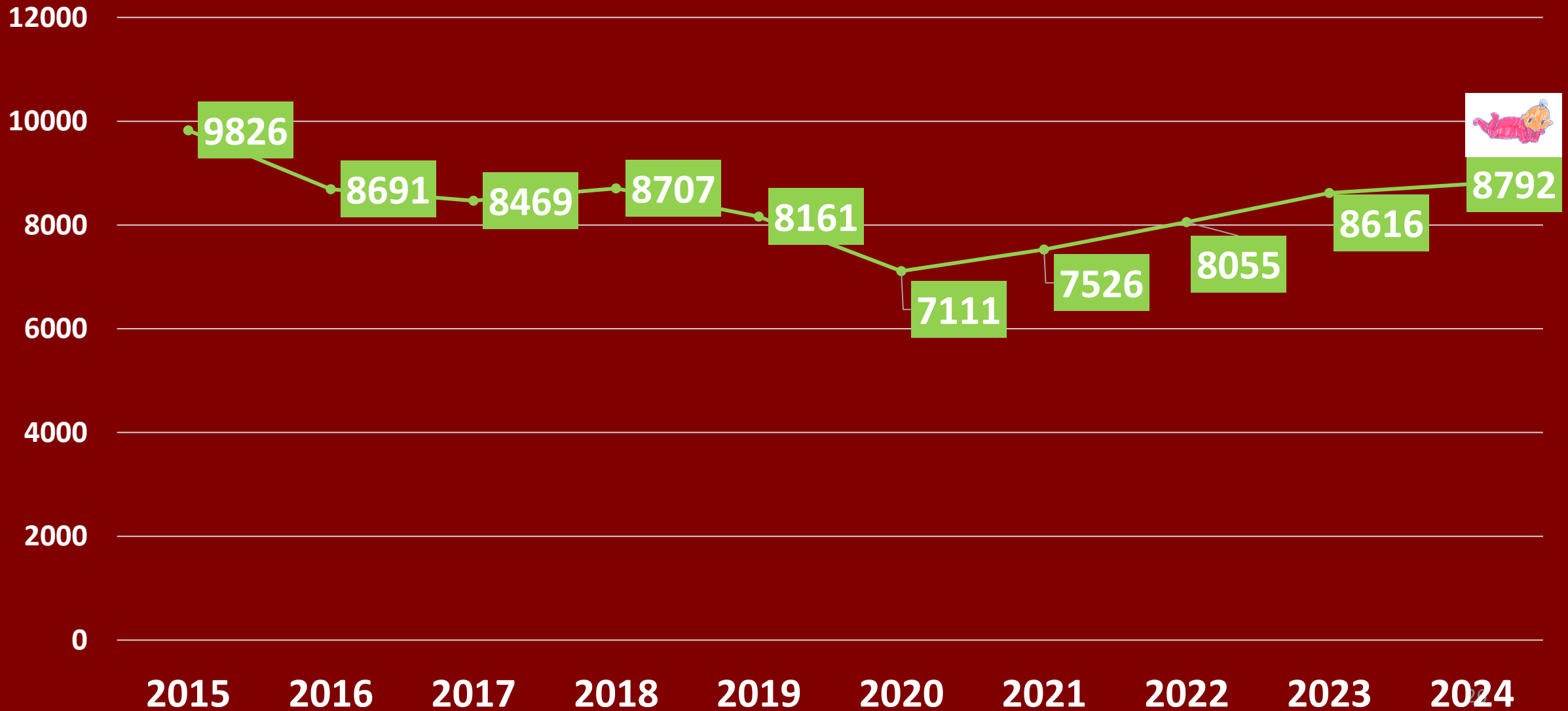

Библиотеки с най-много читатели с първа регистрация през 2024 г.

Библиотека	Всичко записани потребители	от тях пререгистрирани	С първа регистрация
РБ „Захарий Княжески“ – гр. Стара Загора	5157	3461	1696
НЧ „Родина – 1860“ – гр. Стара Загора	2131	1699	432
ОБ „Искра“ – гр. Казанлък	3213	2857	356
НЧ „Павел Матев – 1922“ – с. Оризово	365	160	205
НЧ „Пейчо Минев – 1905“ – с. Братя Даскалови	330	209	121
НЧ „Развитие – 1878“ – с. Дълбоки	206	88	118
ОБ „Алдин Алдинов“ – гр. Раднево	790	675	115
НЧ „Васил Левски – 1921“ – с. Бъдеще	121	48	73
НЧ „Просвета – 1911 г.“ – гр. Гълъбово	167	100	67
НЧ „Пейо Крачолов Яворов – 1867“ – гр. Чирпан	445	385	60

Динамика на регистрираните потребители до 14 г. (2015 – 2024 г.)

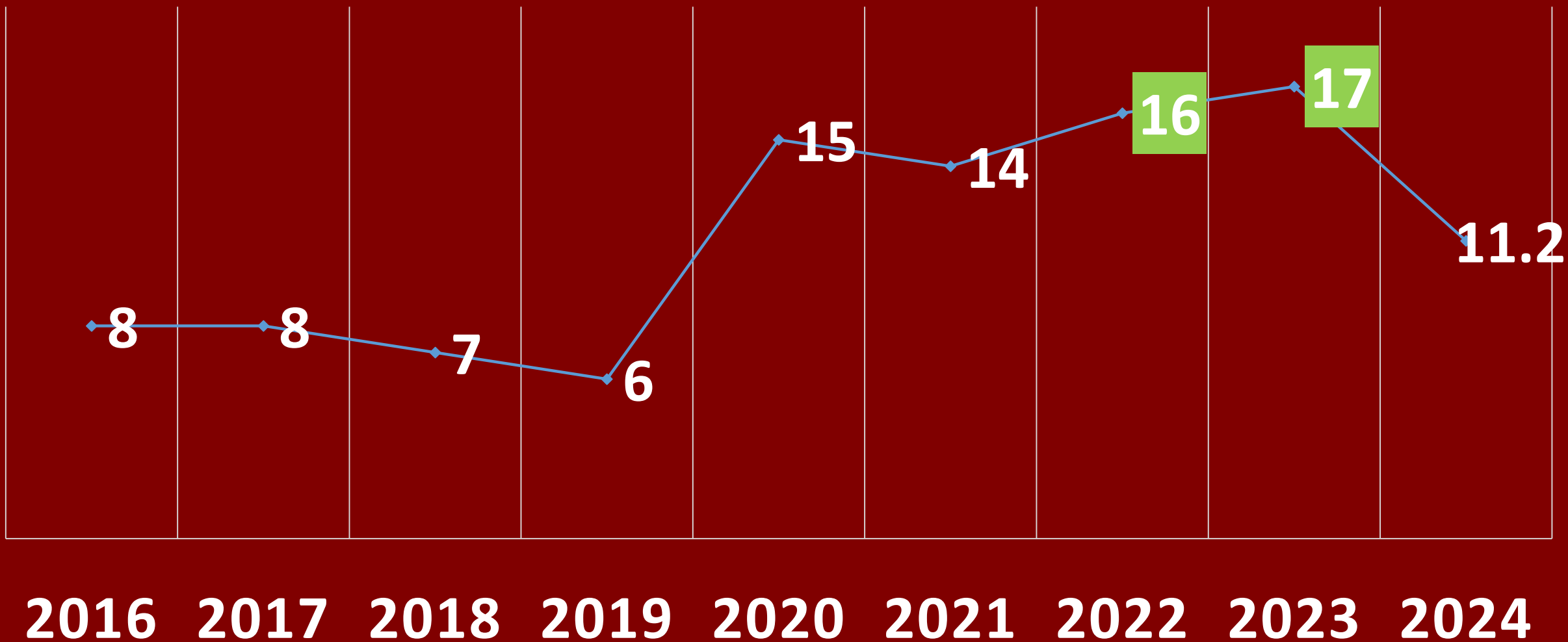

Обхватност. Дефиниция на индикатора

- Процентът активни ползватели на библиотеката от населението, което трябва да бъде обслужвано
- Населението, което трябва да бъде обслужвано, е броят лица, за чието обслужване библиотеката е създадена. За обществените библиотеки обикновено това е населението на общината (или част от нея)

Обхватност сред населението в региона. Динамика в %

Обхватност сред населението по общини 2020 – 2024 г.

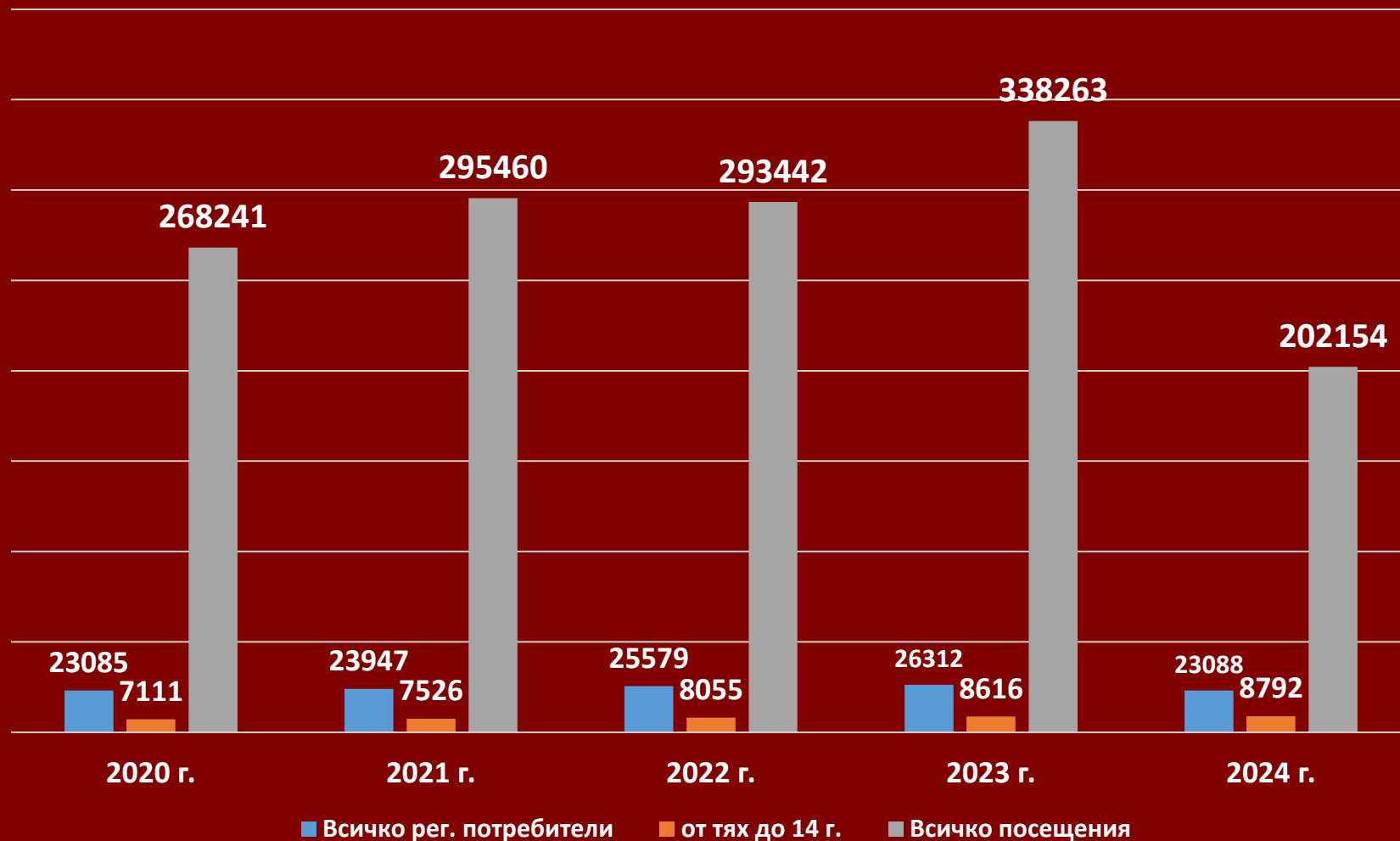
Община/Година	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.
Братя Даскалови	30	25.3	29	43.25	18.26
Гурково	7.5	8.3	10.3	10.1	3.84
Гълъбово	13.3	10.4	10	14.71	9.93
Казанлък	13.2	11.7	13.7	10.46	13.48
Мъглиж	8.4	6.9	6.3	7.76	7.27
Николаево	8	8.5	8.2	8.21	8.45
Опан	13	9.7	23	20.48	7.58
Павел баня	19	17.7	19	15.78	13.75
Раднево	12	16	17	16.49	9.76
Стара Загора	16.1	17.4	18.3	15.15	10.98
Чирпан	20.5	22.6	22	21.23	19.98

Посещаемост. Дефиниция на индикатора

Общият брой посещения, независимо дали физически или виртуални, в библиотеката на лица от населението, което трябва да бъде обслужвано, за година, разделен на общия брой на населението.

Общините с положителна
посещаемост са:
Чирпан с 3,7,
Стара Загора с 1,48
и Братя Даскалови с 1,33.

Библиотечно и информационно обслужване

Постоянни читатели

2021 г. – 22 138

2022 г. – 22 012

2023 г. – 23 009

2024 г. – 22 595

Посещаемост

2021 г. – 1,53

2022 г. – 1,88

2023 г. – 1,24

2024 г. – 1,07

Библиотеки с най-много посещения през 2024 г.

Библиотека	всичко посещения
РБ „Захарий Княжески“ – гр. Стара Загора	70378
НЧ „Родина – 1860“ – гр. Стара Загора	9787
ОБ „Алдин Алдинов“ – гр. Раднево	7535
ОБ „Искра“ – гр. Казанлък	7430
НЧ „Пейо Крачолов Яворов – 1867“ – гр. Чирпан	5230
НЧ „Христо Ботев – 1952“ – с. Старозагорски бани	3970
НЧ „Пробуда – 1869“ – гр. Мъглиж	3545
НЧ „Селски будилник – 1906“ – с. Зетъово	3331
НЧ „Обнова – 1869“ – с. Габарево	2907
НЧ „Пробуда – 1928“ – с. Сулица	2760

Потребители, обслужени извън библиотеката

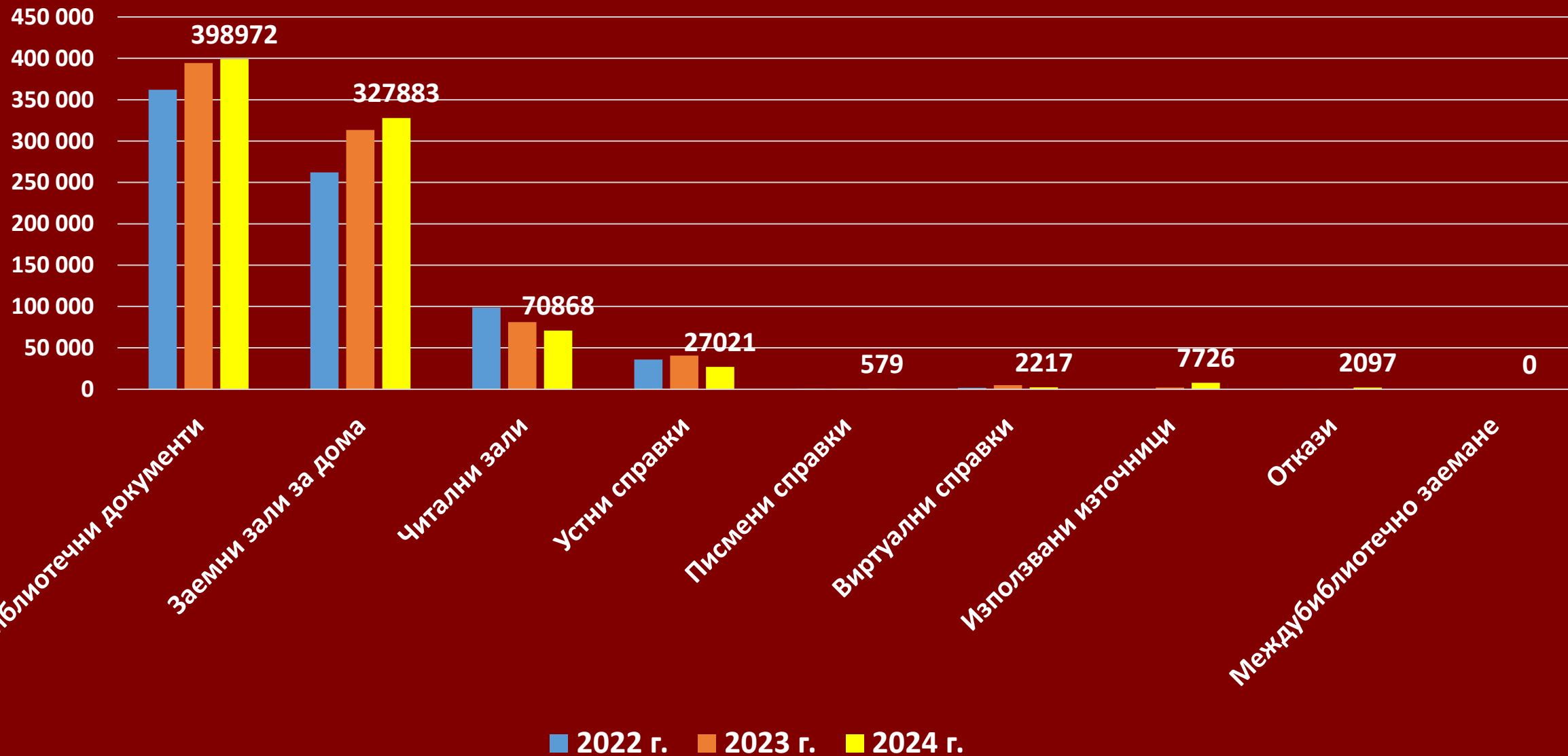
Библиотечна услуга, която допринася за запазването на броя на библиотечните потребители, а също така играе хуманна роля, като помага на възрастните и немощните хора да поддържат социални връзки, реализирани чрез четене и общуване.

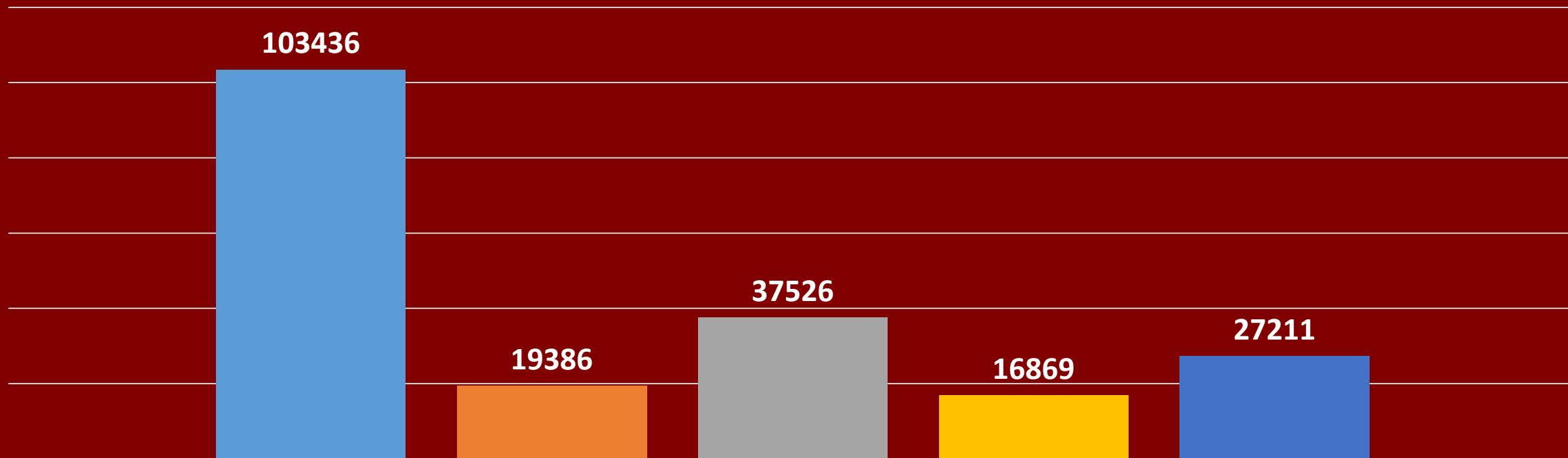
Доставка на книги до дома на потребителя през 2024 г.

- **63 библиотеки** от област Стара Загора осигуряват доставка на книги до дома на потребителя (**41% от подалите данни**):
  - общ. Братя Даскалови – 2 ОБ; общ. Гурково – 2 ОБ;
  - общ. Гълъбово – 4 ОБ; общ. Казанлък – 9 ОБ;
  - общ. Мъглиж – 6 ОБ; общ. Николаево – 2 ОБ;
  - общ. Павел баня – 5 ОБ; общ. Раднево – 4 ОБ;
  - общ. Стара Загора – 20 ОБ; общ. Чирпан – 10 ОБ.
- **678 потребители** от общо регистрираните 23088 се обслужват по домовете (**2,9%**);

Библиотечно и информационно обслужване

Посещения в библиотеките през 2024 г.

- за заемане за дома
- за ползване на компютър и интернет
- на библиотечни събития в сградата на библиотеката
- на библиотечни събития извън сградата на библиотеката
- за ползване на периодика

Заети материали на глава от населението (читаемост). Динамика

Община	2021 г. (6↑)	2022 г. (6↑)	2023 г. (6↑)	2024 г. (2↑)
Братя Даскалови	1,31	1,37	1,79	1.22
Гурково	0,57	0,53	0,50	0.45
Гълъбово	0,69	0,65	0,64	0.61
Казанлък	0,92	1,08	1,2	1.23
Мъглиж	1,3	1,06	0,71	1
Николаево	0,73	0,73	0,77	0.73
Опан	1,48	0,36	0,42	0.15
Павел баня	1,91	2,19	2,14	1.4
Раднево	2,69	1,13	1,72	0.96
Стара Загора	2,14	2,16	1,56	1.5
Чирпан	3,10	3,17	3,84	2.84

С най-висока читаемост на глава от населението през 2024 г.

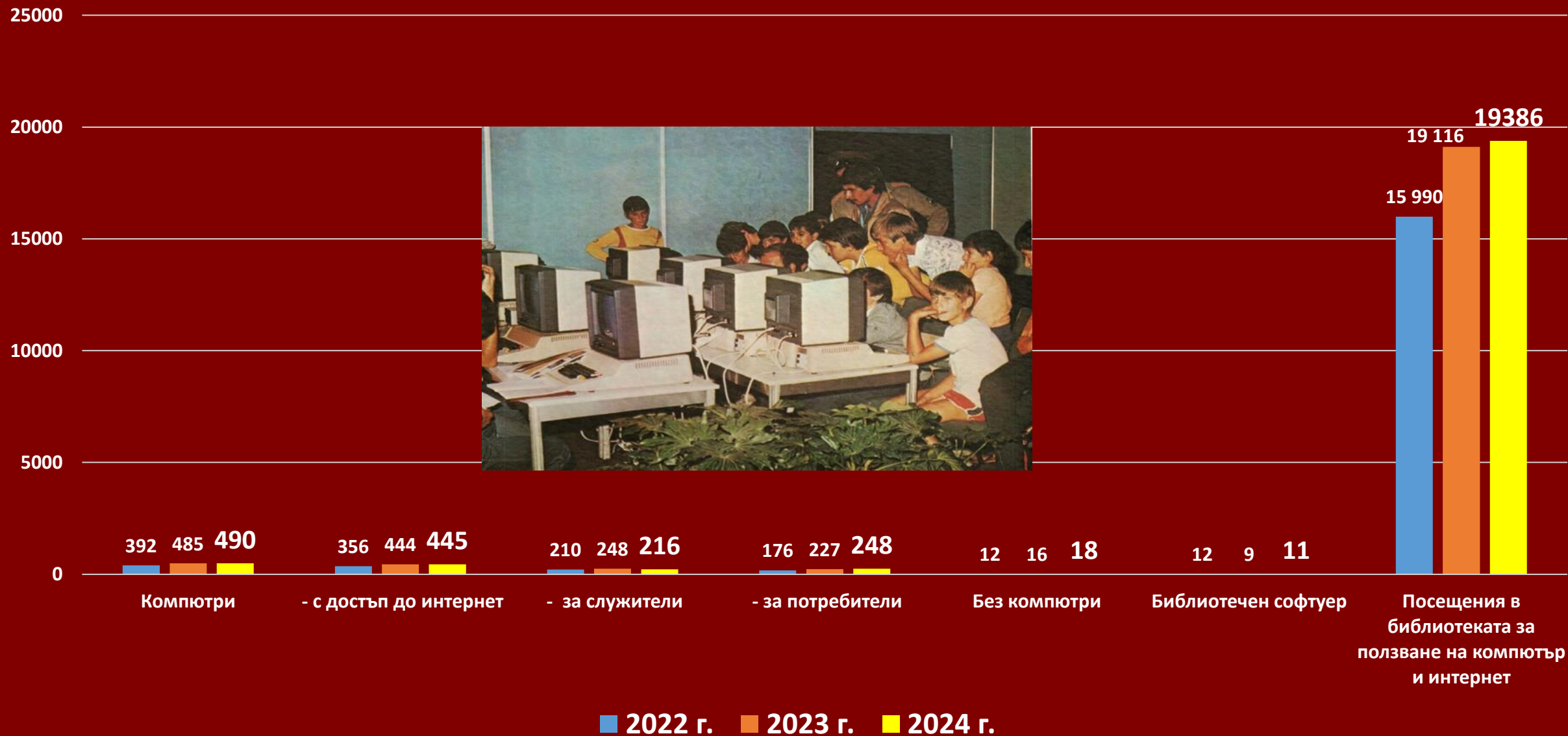

Динамика на обращаемостта по общини

Община	2021 г.(4↑)	2022 г. (6↑)	2023 г. (5↑)	2024 г.
Братя Даскалови	0,05	0,06	0,04	0.03
Гурково	0,09	0,08	0,08	0.08
Гълъбово	0,03	0,08	0,03	0.03
Казанлък	0,11	0,10	0,09	0.11
Мъглиж	0,37	0,14	0,7	0.13
Николаево	0,09	0,07	0,09	0.07
Опан	0,11	0,02	0,16	0.008
Павел баня	0,14	0,16	4,36	0.13
Раднево	0,05	0,10	0,09	0.04
Стара Загора	0,15	0,46	0,1	0.1
Чирпан	0,12	0,14	0,12	0.11

Информационни технологии

Библиотеки без достъп до компютри по общини през 2024 г.

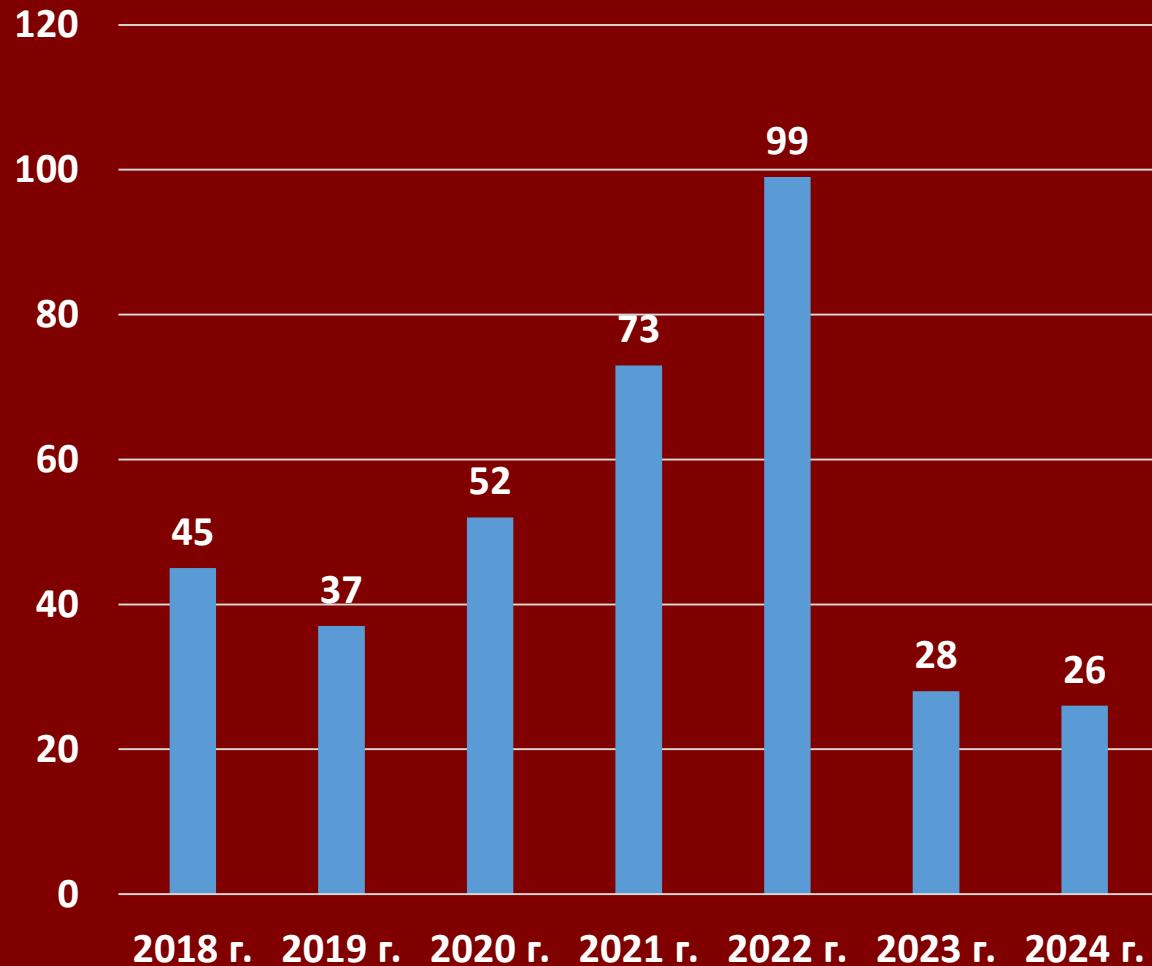

Материална и техническа база

Библиотеката е разположена в:

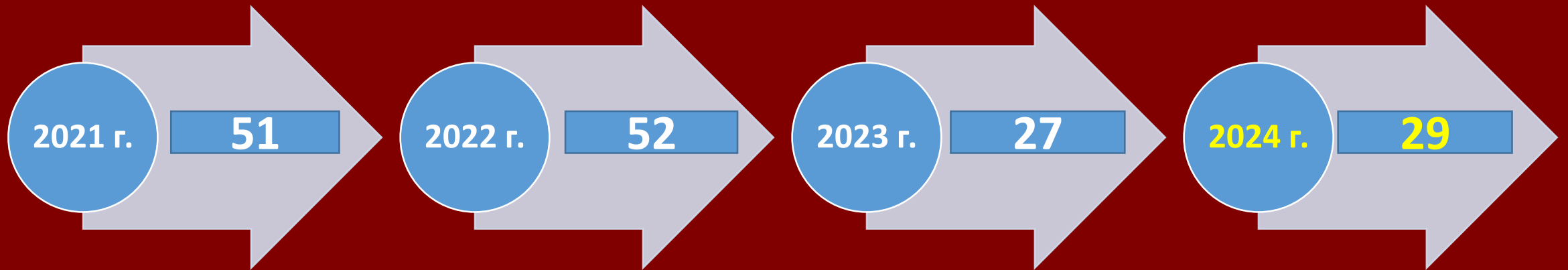
Извършени ремонтни дейности в библиотеките 2018 – 2024 г.

Библиотечни
сгради с нужда от
капитален
ремонт: 47 (30%)

Библиотечни
сгради в
аварийно
състояние: 12 (8%)

Осигуряване на свободен достъп за лица в неравностойно положение

Работното време за предоставяне на библиотечно-информационни услуги

2023/24 г.

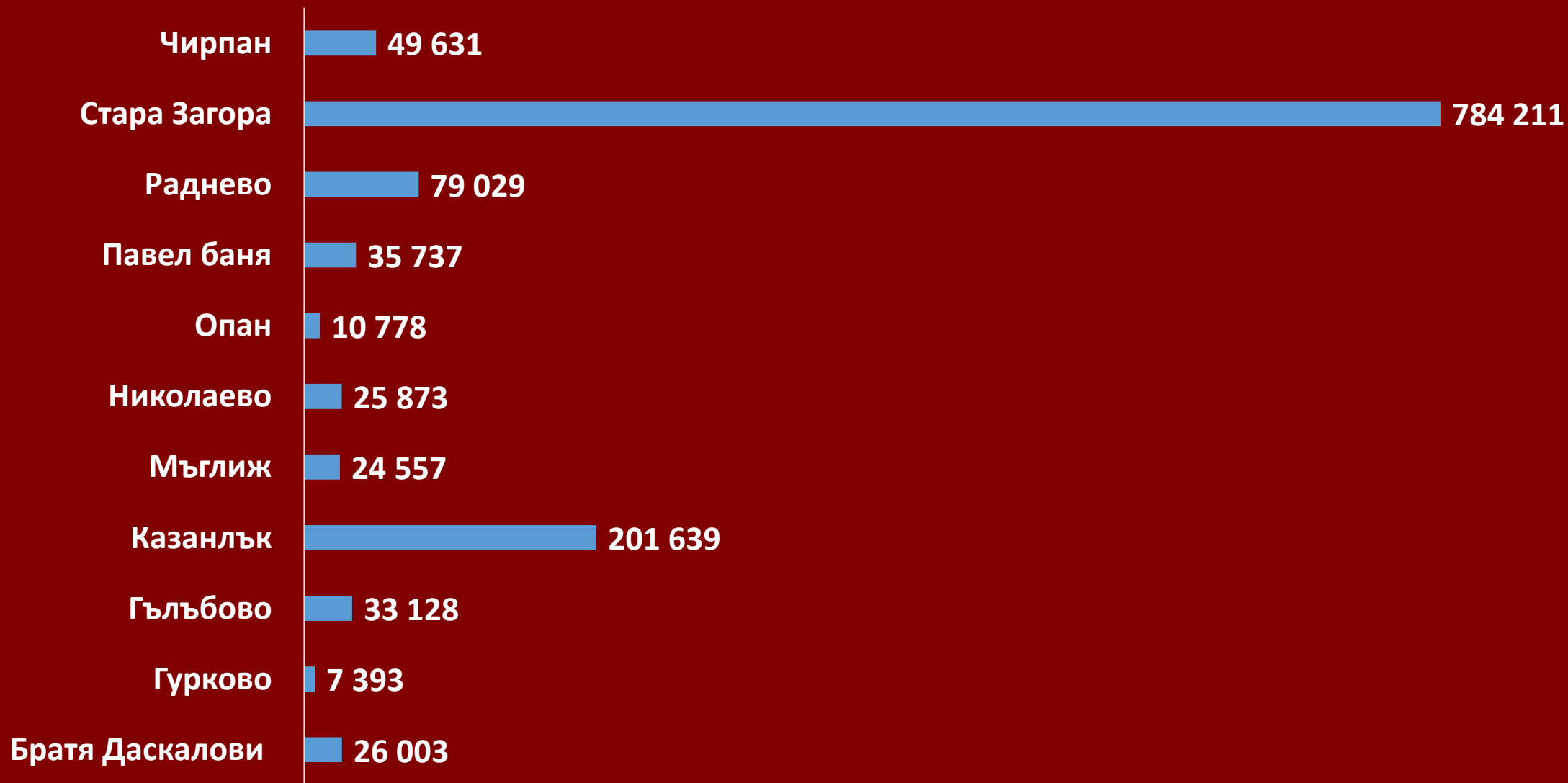
не по-малко от
20 часа седмично: 50/46 б-ки

не по-малко от
40 часа седмично: 103/107 б-ки, от които 10 (6 през 2023 г.) б-ки с 6 дневна работна седмица

Бюджет – приходи, лв.

Година	2022 г.	2023 г. (9↑)	2024 г. (8↑)
Всичко приходи:	4 948 392	6 319 996,17	7 158 218.57
от държавен бюджет	3 391 075	3 549 251	5 069 510
общински бюджет (за общински библиотеки)	752 834	937 730,07	624 454
допълваща общинска субсидия	27 310	182 127,9	437 580.30
членски внос (такси за регистрация)	41 138	43 076	51 560
специализирани библиотечни услуги	3 075	4 183,44	2 806.6
наеми	43 037	76 222	87 612.70
културно-просветна дейност	21 783	21 596,6	34 148.16
дарения и завещания	113 727	125 422,71	144 691.40
ползване на земеделски земи (рента)	77 244	69 482,26	86 934.17
проекти	382 385	313 745,18	291 835.80
Други приходи	88 927	628 262,86	140 901.40

Собствени приходи по общини в лв.

С най-много приходи от дейност по проекти и програми

Библиотека	проекти	% от всичко приходи
РБ „Захарий Княжески“ – гр. Стара Загора	95250	6.60%
ОБ „Алдин Алдинов“ – гр. Раднево	47335	36.40%
НЧ „Освобождение – 1884“ – с. Шейново	25090	41.40%
НЧ „Пробуда – 1869“ – гр. Мъглиж	16631	43.70%
НЧ „Светлина – 1861“ – гр. Шипка	12000	7.70%
НЧ „Пробуда – 1925“ – с. Яворово	11738	49.40%
НЧ „Христо Ботев – 1952“ – с. Старозагорски бани	11214	21.70%
ОБ „Искра“ – гр. Казанлък	5861	1.10%
НЧ „Родина – 1860“ – гр. Стара Загора	3706	0.70%
НЧ „Развитие – 1918“ – с. Оряховица	3000	8.30%

Бюджет - разходи, лв.

Година	2022 г.	2023 г.	2024 г.
Всичко разходи	4 200 944	5 446 447	6 219 550
от тях за за работна заплата и възнаграждения с осиг. работодател и СБКО	2 808 244,32	3 724 280,81	4 299 683
средно месечно трудово възнаграждение	696, 47	772,35	1014.7
за ремонт и реконструкция	73 671	158 878	232 986.4
за придобиване и замяна на оборудване	39 126,2	134 617	84 838.66
за набавяне на книги	90 319,78	182 009,15	159 504.5
за абонамент на периодика	31 912,3	38 022,6	41 801.59
за доставка на интернет	26 754	26 830	27 362.63
ел. енергия, СОТ, отопление, канц. материали	426 305	575 876	510 378.9

Средно месечно трудово възнаграждение по общини през 2024 г. в лв.

Община	Средно месечно трудово възнаграждение
Раднево	1860.49
Николаево	1301.20
Казанлък	1245.07
Гурково	1235
Гълъбово	1155.64
Павел баня	1047.21
Мъглиж	920.27
Чирпан	755.93
Братя Даскалови	741.34
Стара Загора	644.65
Опан	254.89

Схема на методическите дейности през 2024 година

Заявки за
методическа
помощ

Теренни
анкетни
проучвания

Общински
работни срещи

Четиридневни
обучителни
практикуми

Национална
работна среща на
методистите

Методическа дейност през 2024 г.

- Събиране и обработване на статистическа информация
- Регионални семинари – 2
- Теренни анкетни проучвания в общините Братя Даскалови, Стара Загора и Чирпан
- Общински работни срещи – 4
- Работни срещи с обучение и практика – 11
- Практикуми за библиотекари без опит – 2
- Обучения – 3 (практически мерки по опазване на редки, ценни и старопечатни издания и 2 обучения по библиотерапия)

Партньори в методическата дейност

- Народна библиотека „Иван Вазов“ - Пловдив
- РЗИ – Стара Загора
- РЕКИЦ – Стара Загора
- ОИЦ – Стара Загора
- РУО – Стара Загора
  - Областна администрация
Стара Загора
- Общински администрации от региона
- Образователни институции от региона

План за методическа дейност през 2025 г.

Заявки за
методическа
помощ
6 бр.

Теренни анкетни
проучвания
1 бр.

Четиридневни
обучителни
практикуми
3 бр.

Индивидуални
обучения по места
32 бр.

Общински
работни срещи
2 бр.

Национална
работна среща
на методистите
1 бр.

Регионални
работни срещи
2 бр.

Акценти от постигнатото от библиотеките в област Стара Загора през 2024 година:

- Книгоосигуреност на жител с нови библиотечни документи – ръст в 7 общини от 11 (64%).
- В 5 общини се наблюдава подобряване на динамиката за процент на използвания фонд и това е постоянно нарастваща тенденция трета година подред.
- 4800 читатели са пристъпили прага на библиотеките в региона и за пръв път са станали потребители на техните услуги (колкото цялото население на община Гурково + 450 жители).
- Четири последователни години от 2020 до 2024 г. се наблюдава постоянен ръст при привличането и регистрацията на потребители до 14-годишна възраст, като през 2024 година новите читатели до 14 години са с 1681 в повече в сравнение с 2020 година, т.е. с големината на едно населено място като с. Ягода + 1 дете.

Акценти от постигнатото от библиотеките в област Стара Загора през 2024 година:

- 63 библиотеки в област Стара Загора предлагат услугата за доставка на библиотечни документи до дома на потребителите си. Това са 41% от подалите данни за дейност библиотеки и те осигуряват своите библиотечни услуги за близо 3% от всички регистрирани читатели – 678 потребители. С най-добра обхватност при предлагането на тази социална и информационна услуга са библиотеките в общините Гурково и Мъглиж (67%), Чирпан (56%), Николаево (50%), Казанлък (45%) и т.н.
- С близо 4500 са в повече заетите библиотечни документи за дома през 2024 година в сравнение с предходната 2023 година.
- С 26% се е подобрило качеството и обхвата на работа с информационни източници в справочната дейност на библиотеките в региона.
- 1662 са библиотечните събития, които са с възможност за посещения на потребители със специални нужди – 51,2% от всички проведени събития в региона.

**ОТДЕЛ „МЕТОДИЧЕН“
ЗА КОНТАКТ:
тел. 0884 47 71 47
metodichen@libsz.org**